

עמדת התנועה לאיכות השלטון – אין לתת אישור לפי

סעיף 46 לפקודת מס הכנסה לאגודות עותומאניות

לקראת דיון בוועדת הכספים ביום 30.10.2017

במאי 2014 המליצה הוועדה הציבורית לקביעת מוסד ציבורי לעניין סעיף 46 לפקודת מס הכנסה **שלא לאפשר לאגודות עותומאניות לקבל הכרה כמוסדות ציבוריים** ולהגביל הטבה זו לגופים הרשומים כעמותות, חברות לתועלת הציבור, הקדשות ציבוריים או תאגידים סטטוטוריים. לצורך כך, המליצה הוועדה לתת לאגודות שהות של שנתיים לשינוי ההתאגדות שלהן ולעגן את דרישת הסיווג התאגידי במסגרת תיקון לפקודה. **בחלוף למעלה משלוש שנים, המלצה זו טרם יושמה. על רשות המסים להפסיק לאתגר את מתן האישורים לפי סעיף 46 לאגודות עותומאניות.**

בספטמבר 2015 החליט שר האוצר לאמץ את עיקר המלצות הוועדה, ועל אף שאגף התקציבים במשרד האוצר הצהיר כי הוא תומך בהמלצה זו, נראה כי **טרם נעשה דבר על מנת להטמיע את השינוי שהוצע**. מתשובה לבקשה לפי חוק חופש המידע שהגישה התנועה לפני זמן קצר עלה כי ישנן **אגודות עותומאניות שממשיכות לקבל את ההטבות לפי סעיף 46 לפקודה, וזאת בניגוד גמור להמלצות הוועדה ולעמדה המוצהרת של משרד האוצר**. לאגודות אלו אף לא קיימים מסמכי אישור בנמצא, ולא ידוע על סמך איזה מידע הוחלט להעניק להן את האישור. בעניין זה, פנתה התנועה אל רשות המסים בבקשה נוספת.

בנוסף, לפני מספר חודשים פורסם דוח מבקר המדינה בעניין הפיקוח על האגודות העותומאניות. בדוח זה עמד מבקר המדינה על הכשלים הרבים שנתגלו בהסדרת הנושא ובביצוע הפיקוח הממשלתי, בכנותו זאת כ"כשל רגולטורי מתמשך". בפרט, **התייחס המבקר המדינה להיעדר הפיקוח על הטבות במס לאגודות וציין כי ישנן אגודות הרשומות כמוסדות ציבור לפי פקודת מס הכנסה ולפיכך זוכות להטבות מס בתרומה אליהן לפי סעיף 46 לפקודת מס הכנסה**.

כיום, **לא קיים בנמצא גוף ממשלתי אשר מקיים מערך פיקוח ראוי על האגודות העותומאניות, במסגרתו הן נדרשות לדווח על פעילותן, לרבות במישור הכספי, והתנהלות האגודות אינה שקופה לציבור**. בידי מי שאמור להיות הגוף המפקח – משרד הפנים – נודע כי אף אין בידי המשרד רשימה מעודכנת של האגודות העותומאניות הקיימות. הדבר עשוי להוביל לשימוש לרעה באגודות העותומאניות, ובכלל זאת להברחת נכסים או להפקת רווחים שלא כדין, כפי שכבר נוכחנו פעמים מספר.

לעמדת התנועה, **אין כל הצדקה לקדם באמצעות פקודת מס הכנסה תרומה לאגודות, על ידי הכרה בהן כמוסדות ציבוריים, הכרה שמעניקה להן "חותמת תקינות" העשויה להטעות את הציבור. לבטח אין אינטרס ציבורי בהענקת הטבה לאגודות, במיוחד שאלו זוכות לרגולציה מקלה עד אפסית**.